

آزمون نیکویی برآش برازش برای توزیع نمایی بر مبنای برآورد اطلاع رنی

ملیحه عباس‌نژاد، مرضیه شکوری

گروه آمار، دانشگاه فردوسی مشهد

تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۱۰/۱۵ تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۸۷/۱۲/۲۰

چکیده: آزمون نیکویی برآش برازش برای توزیع نمایی بر مبنای آنتروپی اولین بار توسط ابراهیمی و همکاران (۱۹۹۲) به کمک برآورد اطلاع کولبک-لایبلر معرفی شد. ما در این مقاله ابتدا اطلاع رنی را به روشنی همانند روش به کار گرفته شده توسط کوریا (۱۹۹۵) برای برآورد آنتروپی شانون، برآورد نموده و سپس از آن به عنوان آماره آزمون نمایی بودن توزیع استفاده می‌کنیم. درادامه توان آزمون پیشنهادی را با چند آزمون دیگر به کمک شبیه‌سازی مقایسه کرده و نشان می‌دهیم که روش ارائه شده نسبت به برخی از آزمون‌های معروف توان بالاتری دارد.

واژه‌های کلیدی: آنتروپی، اطلاع کولبک-لایبلر، اطلاع رنی، آزمون نمایی بودن.

آدرس الکترونیک مسئول مقاله: ملیحه عباس‌نژاد، ma-abbasnejad@yahoo.com
کد موضوع بنای ریاضی (۲۰۰۰): ۹۴A۱۷، ۶۲G۱۰

۱ مقدمه

بسیاری از تحلیل‌های آماری، از قبیل آزمون‌های طول عمر، بر مبنای نمایی بودن مشاهدات پایه‌ریزی شده‌اند. از این رو آزمون نمایی بودن همواره مورد توجه پژوهشگران بوده است. فرض کنید X یک متغیر تصادفی پیوسته نامنفی با تابع توزیع $F(x)$ و تابع چگالی احتمال $f(x)$ باشد. برای مثال X را می‌توان طول عمر یک قطعه تولیدی در نظر گرفت. آزمون فرضیه‌های

$$\begin{cases} H_0 : f(x) = f_0(x, \theta) \\ H_1 : f(x) \neq f_0(x, \theta) \end{cases}$$

را در نظر بگیرید، که در آن $f_0(x, \theta) = \theta \exp(-\theta x)$ $x > 0$, $\theta > 0$. تابع چگالی احتمال توزیع نمایی با پارامتر θ است. محققین زیادی از جمله لی فورس (۱۹۶۹)، ون سوست (۱۹۶۹)، فینکل اشتاین و شیفر (۱۹۷۱)، استی فنز (۱۹۷۴) و هریس (۱۹۷۶) آماره‌های متفاوتی را برای آزمون فرضیه‌های فوق معرفی نمودند. برای اولین بار ابراهیمی و همکاران (۱۹۹۲) از برآورد اطلاع کولبک-لایبلر به عنوان آماره‌ی آزمون برای انجام آزمون فرضیه H_0 در مقابل H_1 استفاده نمودند. برای انتخاب بین دو فرضیه H_0 و H_1 می‌توان از فاصله کولبک-لایبلر برای تشخیص بین دو تابع $f(x)$ و $f_0(x)$ استفاده نمود که به صورت

$$D(f, f_0) = \int_0^{+\infty} f(x) \log \frac{f(x)}{f_0(x)} dx \quad (1)$$

تعریف می‌شود. همانطور که می‌دانیم $D(f, f_0)$ یک فاصله نامتقارن بین f و f_0 است. مقدار $D(f, f_0)$ تحت فرضیه صفر برابر صفر بوده و مقادیر بزرگ $D(f, f_0)$ از فرضیه H_1 پشتیبانی می‌کنند. ابراهیمی و همکاران (۱۹۹۲)، با فرض اینکه میانگین X متناهی باشد، آماره آزمون را به صورت

$$D(f, f_0) = -H(f) - \log(\theta) + 1$$

بیان نمودند، که در آن $H(f) = - \int_0^{+\infty} f(x) \log f(x) dx$ آنتروپی شانون توزیع f است. سپس از برآورد آنتروپی واسیچک (۱۹۷۶) برای برآورد آماره آزمون استفاده

نموده و نشان دادند که آزمون ارائه شده بر مبنای اطلاع کولبک-لایبلر توان‌های بالاتری در مقایسه با سایر آزمون‌های موجود دارد. آزمون‌های نیکویی برآش متعددی بر مبنای برآورده اطلاع کولبک-لایبلر و آنتروپی شانون معرفی شده است. برای مثال، چوی و همکاران (۲۰۰۴) از برآورده آنتروپی ون - ایس (۱۹۹۲) و برآورده آنتروپی کوریا (۱۹۹۵) در برآورده اطلاع کولبک - لایبلر استفاده نمودند. تا فر (۲۰۰۲) ابتدا با استفاده از یک تبدیل توزیع نمایی را به توزیع یکنواخت تبدیل نموده و آنگاه برآورده آنتروپی شانون توزیع یکنواخت را از روش کوریا و واسیچک به عنوان آماره آزمون به کار گرفت. پارک و پارک (۲۰۰۳) از برآورده تعديل یافته آنتروپی که توسط ابراهیمی و همکاران (۱۹۹۴) ارائه شده بود، کمک گرفته و آماره‌ای برای آزمون نمایی بودن و نرمال بودن توزیع معرفی کردند. یوسف زاده و ارقامی (۲۰۰۸) نیز با معرفی برآورده جدید از تابع توزیع، آنتروپی شانون را برآورد نموده و از آن برای آزمون نمایی بودن و نرمال بودن توزیع استفاده نمودند. همچنین علیزاده و علیزاده (۱۳۸۷) آزمون‌های نیکویی برآش مبتنی بر آنتروپی برای توزیع‌های نرمال، نمایی و یکنواخت را با سایر آزمون‌های موجود مقایسه نمودند. آزمون نمایی بودن توزیع بر مبنای برآورده اطلاع کولبک-لایبلر، برای داده‌های سانسور شده نوع دو توسط پارک (۲۰۰۵) و برای داده‌های سانسور فراینده نوع دو توسط بالاکریشنان و همکاران (۲۰۰۷) ارائه شد. حبیبی و ارقامی (۱۳۸۶) نیز از برآورده آنتروپی شانون آماره‌های مرتب برای آزمون متقاضیان بودن توزیع کمک گرفتند.

در بخش دوم مقاله، تعریف فاصله رنی بیان می‌شود. سپس یک آزمون نمایی بودن توزیع بر مبنای آن ارائه شده و در بخش سوم توان آزمون پیشنهادی با چند آزمون دیگر مقایسه می‌گردد. در ادامه، آزمون جدیدی بر اساس آماره ارائه شده در بخش دوم معرفی و توان آن را مورد بررسی قرار می‌دهیم. در انتها بحث و نتیجه‌گیری ارائه می‌شود.

۲ آماره آزمون

فاصله دیگری که می‌توان به منظور انتخاب بین H_0 و H_1 استفاده نمود، فاصله رنی مرتبه s بین $f(x)$ و $f_0(x)$ است که به صورت

$$D_s(f, f_0) = \frac{1}{s-1} \log \int_0^{+\infty} f(x) \left[\frac{f(x)}{f_0(x)} \right]^{s-1} dx \quad s > 0, s \neq 1 \quad (2)$$

تعریف می‌شود. به راحتی می‌توان نشان داد که (2) را در سال ۱۹۶۱ (رنی، ۱۹۶۱) معرفی کرد.

از آنجا که مقدار $D_s(f, f_0)$ نیز همانند اطلاع کولبک-لایبلر تحت فرضیه صفر، صفر است و مقادیر بزرگ آن از فرضیه H_1 پشتیبانی می‌کنند، طبیعی است که از فاصله رنی بین f و f_0 به عنوان آماره آزمون فرضیه H_0 در مقابل H_1 استفاده نمود. بنا بر رابطه (2) فاصله رنی بین دو توزیع $f(x)$ و $f_0(x)$ به صورت

$$\begin{aligned} D_s(f, f_0) &= \frac{1}{s-1} \log \int_0^{+\infty} f(x) \left[\frac{f(x)}{\theta \exp(-\theta x)} \right]^{s-1} dx \\ &= -\log \theta + \frac{1}{s-1} \log \int_0^{+\infty} f^s(x) e^{\theta(s-1)x} dx \end{aligned}$$

است، که با تغییر متغیر $F(x) = p$ به صورت

$$D_s(f, f_0) = \frac{1}{s-1} \log \int_0^1 \left[\frac{d}{dp} F^{-1}(p) \right]^{1-s} e^{\theta(s-1)F^{-1}(p)} dp \quad (3)$$

حاصل می‌شود. فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی n -تایی از توزیع F باشند. همانند روش واسیچک برای برآورد آنتروپی شانون، با استفاده از تابع توزیع تجربی F_n به جای تابع توزیع F و عملگر تفاضل به جای عملگر دیفرانسیل، مشتق $(F^{-1}(p))'$ به وسیله $\frac{n}{2m}(X_{i+m:n} - X_{i-m:n})$ برای $i = m+1, m+2, \dots, n-m$ برآورد می‌شود، که در آن $\frac{i-1}{n} < p < \frac{i}{n}$ آماره مرتب i و m یک عدد صحیح مشبت کوچکتر از $n/2$ است. همچنین اگر $p \leq \frac{m}{n}$ یا $p > \frac{n-m}{n}$ در این صورت از تفاضل های یکطرفه $X_{i+m:n} - X_{1:n}$ یا $X_{i+m:n} - X_{i-m:n}$ به جای تفاضل $X_{i+m:n} - X_{i-m:n}$ استفاده می‌شود. بنابراین

برآورد رابطه (۳) عبارت است از

$$D_{sv} = \log(\bar{X}) + \frac{1}{s-1} \log \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \left[\frac{\frac{1}{n} \exp\left(\frac{X_{i:n}}{\bar{X}}\right)}{X_{i+m:n} - X_{i-m:n}} \right]^{(s-1)}$$

که در آن برای $1 < i < n$ و برای $X_{i:n} = X_{n:n}$ است. بدیهی است که فرضیه H_1 به نفع H_0 برای مقادیر بزرگ D_{sv} رد می‌شود. این برآورد توسط عباس‌نژاد (۱۳۸۶) به عنوان آماره آزمون نمایی بودن مورد استفاده قرار گرفت و نشان داده شد که به ازای $s=0.5$ آزمون در بسیاری از حالات توان‌های بالاتری نسبت به آماره ابراهیمی و همکاران (۱۹۹۲) دارد.

در این مقاله از روشی که توسط کوریا (۱۹۹۵) برای برآورد آنتروپی معرفی شد، استفاده نموده و $D_s(f, f_0)$ را به صورت

$$D_{sc} = \log(\bar{X}) + \frac{1}{s-1} \log \left[\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \left(b_i \exp\left(\frac{X_{i:n}}{\bar{X}}\right) \right)^{s-1} \right]$$

برآورد می‌کنیم، که در آن

$$b_i = \frac{\sum_{j=i-m}^{i+m} (X_{j:n} - \bar{X}_{i:n})(j-i)}{(n \sum_{j=i-m}^{i+m} (X_{j:n} - \bar{X}_{i:n}))^2}, \quad \bar{X}_{i:n} = \frac{1}{2m+1} \sum_{j=i-m}^{i+m} X_{j:n}$$

مقادیر بزرگ D_{sv} از H_1 پشتیبانی می‌کنند، بنابراین فرضیه H_0 را به نفع H_1 در سطح معنی‌داری α رد می‌کنیم اگر $D_{sc} \geq d_{sc}(\alpha)$ که در آن مقدار بحرانی $d_{sc}(\alpha)$ به وسیله چندک α از توزیع آماره D_{sc} تحت فرضیه H_0 محاسبه می‌شود.

جدول ۱: مقادیر بحرانی آزمون D_{sc} به ازای مقادیر مختلف s و n

n	مقدار s				
	۰/۲	۰/۵	۰/۹	۱/۵	۲
۱۰	۰/۱۳۰۵ (۲)	۰/۳۸۰۸ (۲)	۰/۴۸۷۴ (۳)	۰/۶۱۵۴ (۴)	۰/۸۳۰۷ (۴)
۱۵	۰/۱۹۲۲ (۲)	۰/۲۳۹۷ (۲)	۰/۳۱۶۲ (۳)	۰/۴۵۴۵ (۵)	۰/۷۰۸۴ (۵)
۲۰	۰/۱۲۷۰ (۲)	۰/۱۷۵۲ (۳)	۰/۲۲۶۶ (۳)	۰/۳۷۵۳ (۷)	۰/۹۲۰۸ (۴)
۲۵	۰/۰۸۴۳ (۲)	۰/۱۳۰۷ (۳)	۰/۱۹۰۶ (۴)	۰/۳۱۹۶ (۶)	۰/۵۶۴۰ (۴)
۳۰	۰/۰۵۷۴ (۲)	۰/۱۰۴۴ (۲)	۰/۱۶۰۴ (۵)	۰/۲۸۰۹ (۵)	۰/۵۱۸۱ (۴)
۵۰	۰/۰۰۶۲ (۲)	۰/۰۴۸۴ (۳)	۰/۰۹۶۴ (۶)	۰/۱۹۳۳ (۶)	۰/۳۹۹۵ (۴)

از آنجا که توزیع D_{sc} تحت فرضیه H_0 پیچیده است، برای محاسبه مقادیر بحرانی از روش مونت کارلو استفاده می‌کنیم. برای این منظور به ازای مقادیر

۲۰۶ آزمون نیکویی برآش براي توزيع نمایي بر مبنای برآورد اطلاع رنگ

مخالف s و هر مقدار $\frac{n}{m} < 10000$ نمونه تصادفي به حجم n از توزيع نمایي استاندارد تولید نموده و چندك α ام به عنوان مقدار بحرانی تعیین می شود. مقادير بحرانی به ازاي مقادير مختلف s در جدول ۱ ارائه شده‌اند، که مقدار داخل پرانتز نشان دهنده مقدار m است که مقدار بحرانی به ازاي آن كمترین است. در بخش بعدی که توان آزمون را به تفصيل مورد مطالعه قرار خواهيم داد، مشاهده می شود که مقادير معينی برای m و s تعیین نمی شود.

۳ توان آزمون

برای محاسبه توان آزمون پيشنهادي و مقايسه آن با آزمونهاي قبلی، توزيع‌های جانشين زير در نظر گرفته شده‌اند.

- توزيع گاما با پaramترهای شکل ۲ و ۳.
- توزيع وايل با پaramترهای شکل ۰/۵ و ۰/۸ و ۰/۲.
- توزيع بتا با پaramترهای (۱ و ۱) و (۱ و ۲) و (۱ و ۵) و (۰/۵).
- توزيع لگ نرمال با پaramترهای شکل ۰/۶ و ۱ و ۱/۲.
- توزيع کي دو با درجات آزادی ۱ و ۲ و ۳.

در جدول ۲ توان آزمون پيشنهادي D_{sc} ، آزمون ابراهيمی و همکاران (۱۹۹۲) و توان آزمون مبتنی بر اطلاع رنگ، عباس‌نژاد (۱۳۸۶) D_{sv} به ازاي KL_{mn} و $n = ۱۰, ۲۰, ۵۰$ و $\alpha = ۰/۰۵$ ارائه شده‌اند. مقادير داخل پرانتز به ترتيب نشان دهنده مقادير s و m است که توان آزمون پيشنهادي به ازاي آنها ماكسيم شده است. از جدول ۲ مشاهده می شود که آماره ارائه شده در بيشتر موارد توان‌های بالاتری نسبت به آزمون‌های KL_{mn} و D_{sv} دارد.

همانطور که پيشتر گفته شد متاسفانه معيار دقیقی برای تعیین مقادير بهیمه m و s وجود ندارد و به طور کلی اين مقادير به فرضيه جانشين بستگی دارند. مطالعات مختلف مربوط به توان آزمون نشان می دهند که مقاديری از m و s که کوچکترین مقادير بحرانی را تولید می کنند، منجر به آزمون‌های با توان بيشتر می شوند. علاوه بر اين بر اساس شبیه‌سازی‌های انجام شده توان آزمون پيشنهادي به ازاي مقادير بزرگ

جدول ۲: مقایسه توان‌ها برای $n = 10, 20, 50$ و $\alpha = 0.05$

نام توزيع	n	آماره آزمون		
		D_{sc}	D_{sv}	KL_{mn}
$Weibull(0/5, 1)$	10	0/0416 (2,3)	0	0/1050
	20	0/0950 (2,3)	0	0/0359
	50	0/9991 (2,4)	0	0/9781
$Weibull(0/8, 1)$	10	0/1243 (2,4)	0/0012	0/0159
	20	0/2208 (2,4)	0/0040	0/0299
	50	0/4100 (2,4)	0/0107	0/1053
$Weibull(2, 1)$	10	0/7672 (0/5,4)	0/7490	0/6987
	20	0/9735 (0/2,9)	0/9743	0/9298
	50	0/9997 (0/9,5)	1	0/9999
$Gamma(2, 1)$	10	0/3848 (0/2,4)	0/3563	0/3203
	20	0/6048 (0/2,7)	0/5347	0/5062
	50	0/8387 (0/5,4)	0/8896	0/8316
$Gamma(3, 1)$	10	0/6950 (0/5,3)	0/6789	0/6987
	20	0/9222 (0/2,5)	0/9487	0/8809
	50	0/9979 (0/9,4)	0/9983	0/9986
$Lnorm(0, 0/1)$	10	0/6430 (0/2,1)	0/6890	0/6116
	20	0/9025 (0/2,1)	0/1094	0/9033
	50	0/9984 (0/0,1)	0/9779	0/9994
$Lnorm(0, 1)$	10	0/1247 (2,4)	0/0894	0/0884
	20	0/2310 (1/0,4)	0/1204	0/1038
	50	0/5203 (1/0,8)	0/1434	0/3000
$Lnorm(0, 1/2)$	10	0/1149 (2,2)	0/0130	0/0487
	20	0/2107 (2,5)	0/0224	0/1120
	50	0/8973 (2,5)	0/0224	0/3829
$Chisq(1)$	10	0/2256 (2,2)	0	0/0176
	20	0/0123 (2,3)	0	0/1201
	50	0/8811 (2,3)	0	0/0786
$Chisq(2)$	10	0/0523 (0/2,4)	0/0457	0/0409
	20	0/0525 (0/2,5)	0/0492	0/0491
	50	0/0561 (0/2,3)	0/0568	0/0523
$Chisq(3)$	10	0/1909 (0/2,2)	0/1991	0/1802
	20	0/3009 (0/2,7)	0/3123	0/2209
	50	0/4501 (0/2,7)	0/5219	0/4087
$Beta(1, 2)$	10	0/2111 (0/9,4)	0/1946	0/1918
	20	0/4707 (0/2,9)	0/2683	0/3382
	50	0/8991 (0/0,12)	0/8003	0/7701
$Beta(2, 1)$	10	0/9844 (1/0,4)	0/9790	0/9807
	20	1 (0/9,9)	1	1
	50	1	1	1
$Beta(0/5, 1)$	10	0/1473 (1/0,1)	0/0295	0/0501
	20	0/0547 (2,3)	0/0253	0/1822
	50	0/7865 (1/0,4)	0/1770	0/8105
$Beta(1, 1)$	10	0/5244 (0/9,4)	0/4459	0/5110
	20	0/9087 (0/9,7)	0/8213	0/8697
	50	1 (0/9,8)	1	1

۲۰۸ آزمون نیکویی برآش براي توزيع نمایي بر مبنای برآورد اطلاع رنئي

s با افزایش s به سرعت کاهش می‌یابد و تنها در نزدیکی $1 = s$ آزمون عملکرد مناسبی دارد. بر همین اساس آماره

$$MD_{sc} = \min_{s \in \{0/2, 0/5, 0/9, 1/5, 2\}} \min_{1 \leq m < \frac{n}{3}} D_{sc}$$

را برای آزمون نمایی بودن پیشنهاد می‌کنیم. فرضیه H_0 به ازای مقادیر بزرگ MD_{sc} رد می‌شود. مقادیر بحرانی این آماره در جدول ۳ داده شده‌اند. توان‌های این آزمون در جدول ۴ ارائه شده‌اند.

جدول ۳: مقادير بحرانی آزمون MD_{sc}

n	α	
	۰/۰۵	۰/۰۱
۱۰	۰/۵۶۹۱	۰/۷۷۸۰
۱۵	۰/۴۰۷۲	۰/۵۹۴۲
۲۰	۰/۳۲۱۶	۰/۴۴۵۶
۲۵	۰/۲۶۵۶	۰/۳۷۸۱
۳۰	۰/۲۳۸۸	۰/۳۱۸۵
۵۰	۰/۱۶۲۲	۰/۲۳۸۷

از مقایسه جدول‌های ۲ و ۴ ملاحظه می‌شود که آزمون مبتنی بر آماره جدید در مقایسه با آماره D_{sc} توان پایین‌تری دارد، اما در بسیاری از موارد نسبت به آزمون‌های مبتنی بر آماره‌های KL_{mn} و D_{sv} توان بالاتری دارد. از سویی دیگر، این آزمون نسبت به آزمون‌های قبلی دارای این مزیت است که نیازی به تعیین مقادیر بهینه m و s ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

به طور کلی می‌توان گفت که استفاده از اطلاع رنئی به عنوان آماره آزمون در مقایسه با اطلاع کولبک-لایبلر، به علت دارا بودن پارامتر s این امکان را فراهم می‌سازد تا با استخراج مناسبی از s (نزدیک به ۱) آزمون‌هایی با توان بیشتر به دست آوریم. البته لازم به ذکر است که نمی‌توان شرایطی را تعیین نمود که تحت آنها آزمون پیشنهادی همواره نسبت به آزمون‌های مورد مقایسه بهتر عمل کند.

جدول ۴: توان آزمون MD_{sc} به ازاي $\alpha = 0.05$

توزيع	<i>n</i>		
	۱۰	۲۰	۵۰
Weibull(۰/۵, ۱)	۰/۳۴۷۶	۰/۶۸۶۱	۰/۹۶۰۴
Weibull(۰/۸, ۱)	۰/۰۵۸۱	۰/۱۱۷۱	۰/۲۷۱۱
Weibull(۲, ۱)	۰/۰۷۱۱	۰/۸۶۴۸	۰/۹۹۶۹
Gamma(۲, ۱)	۰/۲۴۴۸	۰/۳۸۱۷	۰/۶۲۶۴
Gamma(۳, ۱)	۰/۰۴۲۴	۰/۷۸۰۲	۰/۹۷۵۸
Lnorm(۰, ۰/۶)	۰/۰۵۹۵	۰/۸۱۸۱	۰/۹۲۹۳
Lnorm(۰, ۱)	۰/۱۲۲۶	۰/۲۴۸۴	۰/۳۶۴۹
Lnorm(۰, ۱/۲)	۰/۱۲۶۲	۰/۳۴۲۵	۰/۴۷۷۵
Chisq(۱)	۰/۱۰۴۳	۰/۲۲۸۴	۰/۶۲۶۵
Chisq(۲)	۰/۰۴۹۰	۰/۰۵۰۲	۰/۰۵۲۲
Chisq(۳)	۰/۱۳۳۶	۰/۱۵۹۹	۰/۱۹۶۸
Beta(۱, ۲)	۰/۱۶۹۴	۰/۲۸۱۴	۰/۶۳۶۶
Beta(۲, ۱)	۰/۹۷۶۵	۰/۹۹۹۹	۱
Beta(۰/۵, ۱)	۰/۰۵۹۶	۰/۱۱۱۰	۰/۷۰۰۵
Beta(۱, ۱)	۰/۰۱۱۹	۰/۸۶۲۷	۰/۹۹۸۶

تقدير و تشکر

نويسندگان از پيشنهادهای ارزنده داوران محترم که باعث اصلاحات سازنده و ارئه بهتر اين مقاله شد کمال تشکر و سپاسگزاری را دارند.

مراجع

حبيبي راد، آ.، ارقامي، ن. (۱۳۸۶)، آزمون متقارن بودن توزيع بر مبناي آنتروپي، مجله علوم آماري، جلد ۱، شماره ۲، ۱۲۰-۱۰۹.

عباس نژاد، م. (۱۳۸۶)، توسعه بعضی از نتایج آنتروپی شanon و اطلاع کولبک-لایبلر به آنتروپی و اطلاع رنی، رساله دکтри، گروه آمار، دانشگاه فردوسی مشهد.

عليزاده نوقابي، ه.، عليزاده نوقابي، ر. (۱۳۸۷)، مقایسه توان آزمون‌های نیکوبي برآذش بر مبنای آنتروپي با سایر روشها، مجله علوم آماري، جلد ۲، شماره ۱، ۱۱۳-۹۷.

۲۱۰ آزمون نیکویی برآش براي توزيع نمایي بر مبناي برآورد اطلاع رفني

- Balakrishnan, N., Habibi Rad, A. and Arghami, N. R. (2007), Testing Exponentiality Based on the Kullback-Leibler Information with Progressively Type II Censored Data, *IEEE Transaction on Reliability*, **56**, 301-307.
- Choi, B., Kim, K. and Song, S. H. (2004), Goodness of Fit Test for Exponentiality Based on Kullback-Leibler Information, *Communication in Statistics, Simulation and Computation*, **33(2)**, 525-536.
- Correa, J. C. (1995), A New Estimator of Entropy, *Communications in Statistics, Theory and Methods*, **24**, 2439-2450.
- Ebrahimi, N., Habibullah, M. and Soofi, E. S. (1992), Testing Exponentiality Based on Kullback-Leibler Information, *Journal of the Royal Statistical Society*, **54**, 739-748.
- Ebrahimi, N., Pflughoeft, K. and Soofi, E. S. (1994), Two Measures of Sample Entropy, *Statistics & Probability Letters*, **20**, 225-234.
- Finkelstein, J. and Schafer, R. E. (1971), Imported Goodness of Fit Tests, *Biometrika*, **58**, 641-645.
- Henze, N. and Meintains, S. G. (2005), Recent and Classical Tests for Exponentiality: A Partial Review with Comparisons, *Metrika*, **61**, 29-45.
- Harris, C. M. (1976), A Note on Testing for Exponentiality, *Naval Research Logistics Q.*, **28**, 169-175.
- Lilliefors, H. W. (1969), On the Kolmogorov Test for the Exponential Distribution with Mean Unknown, *Journal of American Statistical Association*, **64**, 387-389.

- Park, S. and Park, D. (2003), Correcting Moments for Goodness of Fit Tests Based on two Entropy Estimates, *Journal of Statistical Computation and Simulation*, **73**, 685-694.
- Park, S. (2005), Testing Exponentiality Based on the Kullback-Leibler Information with the Type II Censored Data, *IEEE Transaction on Reliability*, **54**, 22-26.
- Stephens, M. A. (1974), EDF Statistics for Goodness of Fit and Some Comparisons, *Journal of American Statistical Association*, **69**, 730-737.
- Taufer, E. (2002), On Entropy Based Tests for Exponentiality, *Communications in Statistics, Simulation and Computation*, **31**, 189-200.
- Van Es, B. (1992), Estimating Functionals Related to a Density by a Class of Statistic Based on Spacings, *Scandinavian Journal of Statistics*, **19**, 61-72.
- Van-Soset, J. (1969), Some Goodness of Fit Tests for the Exponential Distribution, *Statistica Neerlandica*, **23**, 41-51.
- Vasicek, O. (1976), A Test for Normality Based on Sample Entropy, *Journal of the Royal Statistical Society*, **38**, 54-59.
- Yousefzadeh, F. and Arghami, N. R. (2008), Testing Exponentiality Based on Type II Censored Data and a New cdf Estimator, *Communications in Statistics, Simulation and Computation*, **37**, 1479-1499.